

jaar om de tin clandestien van de broers van de vorst van Perak te kopen, niet is uitgevoerd en dat Radja Halim niet naar Perak is teruggezonden)

---wijl hij, na der ministers betuyging, door bewerking van den presenten koning bij den in anno 1752 overleden vorst, in ballingschap na Malacca en vervolgens na dese hoofdplaats gesonden is, en gevolgelyk zijne terugkomst aan het Perase hof niet alleen gansch onaangenaam wesen, maar bovendes een sterk wantrouwen bij den koning wekken. En dus van seer pernitieuse gevolgen voor het belang van de maatschappij zoude kunnen werden, daar hij integendeel, solang deselve vandaar en in leven is, een middel blijft om dat hof eenigermaten in een gestadige vrees en noodzakelyk bedwang te houden. Waaromme wij dan ook de ministers gelast hebben daarvoor de nodige zorg te dragen, en ordre te doen stellen dat die prins, wanneer tegens verwagting mogte komen op te dagen, in goede versekering werd genomen.

Belangende nu het Perase hof selve, hebben wij het gedrag der ministers omtrent dien vorst bij gelegentheid van den aanbouw van drie kubus, of inlandse fortten, op het eyland Tanjong Poetoes, leggende boven 's Compagnies fortje, g'aprobeert, en ons, als niet anders konnende, ditmaal laten vergenoegen met 's vorsten parool van gemelde fortten te zullen laten vervallen en geen swaar kanon of menigte van manschappen op en in deselve te plaatsen.

Fol. 936v-937v.

(Wel is bevolen zeer voorzichtig met deze vorst om te springen en wat hij beneden de inkoopsprijs betaalt voor de kist opium die hem wordt toegestuurd, op de rekening van winst en verlies af te schrijven. Overigens was er in Perak rust en werd er geregeld tin verworven. Aangaande de vreemde naties [fol. 938] is opgemerkt dat er wegens tekort eraan, van de Engelsen die daar kwamen, vanwege de expeditie tegen Siak, 4728½ lb gezouten spek en vlees is gekocht. Dit en het niet vermelden van de inkoopsprijs is een onachtzaamheid, waarvoor geen dispensatie gegeven kan worden zonder een ernstige correctie. Er is bevolen dat er voortaan genoeg voorraden moeten zijn door die tijdig uit Batavia te bestellen. Dat als dienstverlening aan de Engelsen 1400 Spaanse realen op wissel naar Madras zijn gestort is evenwel een goede transactie. Ook wordt bericht dat te Malakka uit Madras op 18, 19, 21 en 29 augustus een vloot van 12 Engelse oorlogsschepen met 656 kanonnen en 4860 koppen onder vice-admiraal Samuel Cornish is verschenen. Aan boord waren naar schatting 4000 soldaten, onder wie een groot aantal sipoys, of moslim soldaten, met hun uitrusting onder bevel van generaal-majoor William Draper. [fol. 939] Hoewel ze zeiden dat ze bezuiden Straat Malakka zouden gaan patrouilleren, bleek uit hun gesprekken dat ze naar Manilla op weg waren. Dat werd bevestigd door de komst van hun compagnies schip Essex met de heer Dorsan Dreck die na verovering van die plaats daar als gouverneur zou gaan dienen, en diens adjunct-raden Loen Smit, Claude Russel en de heren Broek en Jansen. Deze vloot is op 27 augustus⁸ daarheen vertrokken met nog twee compagnies schepen. Zonder eigen nadeel voor de Compagnie is deze vloot nog voorzien van van wat licht rondhout, drinkwater en levensmiddelen. Admiraal Cornish kocht nog voor f 16.364 aan benodigdheden. Maar een bedrag van f 22.000 dat generaal Draper op wissel ten laste van de thesaurier van Engeland verzocht, is geweigerd om de redenen genoemd in de brief uit Malakka van 28 september 1762. De afzet van goederen was redelyk. In 1759/60 is, exclusief de specerijen, omgezet voor een inkoopsbedrag [fol. 940] van f 15.263, met een winst van f 6814, ofwel 44¼ %. In 1760/61 is verkocht voor een bedrag van f 16.197 met een winst van f 10.389, ofwel 64¼ %. Hierover is tevredenheid geuit, alsmede over de verwerving van tin in 1759/60 van 387287½ lb en in 1760/61 van 508.302¾ lb. De zeer gerechtvaardigde klachten van de gezagvoerders van de schepen over de geringe toerekening zijn het bestuur opnieuw voorgehouden. Uit de facturen blijkt dat het tin niet in het huisje met de weegschaal wordt

8 Deze datum is niet geheel duidelijk, daar er op 29 augustus nog schepen aankwamen.